

EL SECTOR DE LA LLIMA A LA COMUNITAT VALENCIANA

1.- Producció

Espanya és un dels principals països productors de llima a escala mundial. La producció mitjana de les últimes campanyes es pot establir en al voltant d'1.000.000 de tones, de les quals més del 30 per cent es produeixen a la Comunitat Valenciana.

Parlar de la llima, en termes de producció agrària, a la Comunitat Valenciana és, en la pràctica, parlar de la llima d'Alacant.

Si s'observen les xifres més recents de producció i superfície de la campanya actual 2018-2019 (quadre 1), el pes de la província d'Alacant en el total de la Comunitat Valenciana suposa el 99% del total, tant si ens referim a producció com si tenim en compte la superfície cultivada.

Quadre 1

SUPERFÍCIES I PRODUCCIONS DE LLIMA 2018								
2018	SUPERFÍCIES (ha)				PRODUCCIÓ (t 2n ALFARRÀS)			
	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	CV	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	CV
FI	7.263	47	71	7.381	208.775	1.186	1.421	211.382
VERNA	5.365	2	25	5.392	117.232	34	372	117.638
TOTAL	12.628	49	96	12.773	326.007	1.220	1.793	329.020

Font: Conselleria d'Agricultura. Elaboració pròpia

Dins de la província d'Alacant, a la comarca del Baix Segura, la llimera és el cultiu principal i aca para el 90% de la superfície de cultiu de la província. Li segueix la comarca del Baix Vinalopó, amb el 4%, i la Marina Baixa amb un 3,7 de la producció de la llima.

2.- Evolució

Al contrari del que s'ha esdevingut en les taronges i mandarines a la Comunitat Valenciana, el cultiu de la llima va anar declinant en els últims anys del segle passat i primers d'aquest. Si en el trienni 1983-85, el cultiu de la llima, a la Comunitat Valenciana, ocupava unes 21.328 ha, que es reduïen a 15.776 ha l'any 1990 amb una producció de 278.000 tones.

Aquesta tendència al decreixement del cultiu continuarà durant els anys de l'última dècada del segle XX i els tres primers lustres del segle XXI.

Si s'agrupen els anys per quadriennis per a tractar de minimitzar els vaivens típics de l'alternança de la producció i es distingeix en els dos grups més importants de varietats de la llima, agrupant-los en els "genèrics" Llima Fina i Llima Verna, compostos per un conjunt de varietats la informació de les quals s'ofereix públicament, cada any en publicar-se els aforaments cítrics, es té el quadre núm. 2.

En aquest s'ha desglossat l'últim quadrienni, perquè siga més perceptible la inflexió produïda entorn de l'any 2015, quan comença la recuperació de la superfície cultivada de llima a la Comunitat Valenciana.

Si es comparen els rendiments dels anys 90, 17.659 kg/ha, amb els rendiments derivats de les xifres dels dos últims anys, 21.968 kg/ha en 2017 i 25.759 kg/ha en 2018, es convindrà que la productivitat dels actuals camps de llimera és més alta que fa 30 anys, fruit de la selecció de varietats més productives, així com millores en les tècniques del cultiu i l'abandó de parcel·les amb majors dificultats de cultiu.

Quadre núm. 2

MITJANA DE SUPERFÍCIES I PRODUCCIONS DE LLIMA A LA COMUNITAT VALENCIANA PER QUADRIENNIS						
QUADRIENNI	SUPERFÍCIE ha mitjana			PRODUCCIÓ t mitjana		
	FI	VERNA	TOTAL	FI	VERNA	TOTAL
1 QUAD 95-98	5.220	8.669	13.889	98.806	132.150	230.956
2 QUAD 99-02	6.642	7.473	14.115	189.273	145.372	334.645
3 QUAD 03-06	6.263	6.312	12.576	174.463	123.774	298.237
4 QUAD 07-10	6.062	4.496	10.558	111.827	53.101	164.928
5 QUAD 11-14	6.175	3.558	9.733	164.407	84.457	248.864
6 QUAD 15-18	6.524	4.612	11.136	199.426	77.576	277.001
2015	5.939	4.019	9.958	180.505	57.565	238.070
2016	6.258	4.308	10.566	206.332	87.542	293.874
2017	6.518	4.727	11.245	199.483	47.558	247.041
2018	7.381	5.392	12.773	211.382	117.638	329.020

Font: Conselleria d'Agricultura. Elaboració pròpia

3.- Comercialització

Més de la meitat de la producció llimes, en 2018, es va comercialitzar exportant-la a altres països, bàsicament països de la UE, que concentren el 92% de les exportacions espanyoles de llima, mentre que un 15% es destina a la indústria i la resta al mercat interior. Els nostres principals clients són, per aquest ordre, Alemanya, França, el Regne Unit i Itàlia, que suposen el 80% de les nostres vendes als països de la UE. Fora de la UE, tres països, el Canadà, Suïssa i els Estats Units conformen el 85% de les vendes a països tercers. No obstant això, la concentració de la producció a la província d'Alacant, les xifres de comercialització indiquen una major dispersió quant a l'origen de les províncies que gestionen les vendes. Els comerços de València i Castelló aprofiten la seua infraestructura i xarxa comercial per a servir els seus clients. D'aquesta manera podem analitzar les xifres del quadre núm. 3.

Quadre núm. 3

EXPORTACIÓ LLIMES ESPANYA I C.VALENCIANA (t)						
	Alacant	Castelló	València	C.Valenciana	Total Nacional	% C.V./Esp
2017	127.355,20	19.359,52	69.099,86	215.814,58	689.576,18	31,30
2018 *	104.881,15	17.708,81	62.851,82	185.441,79	599.601,11	30,93

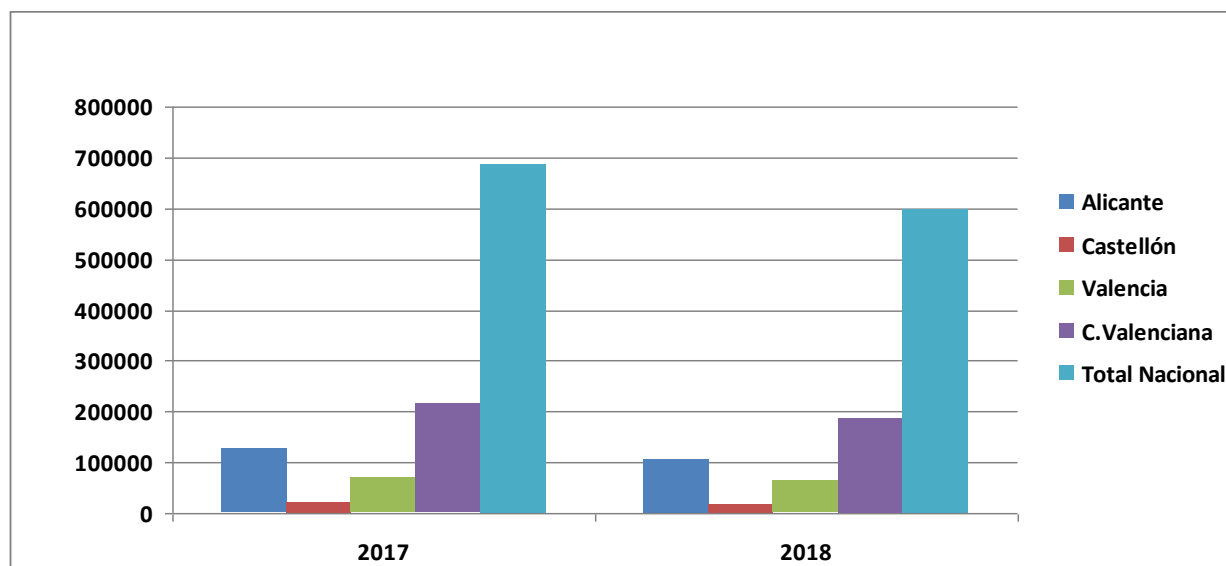
EXPORTACIÓ LLIMES ESPANYA I C.VALENCIANA (milers €)						
	Alacant	Castelló	València	C.Valenciana	Total Nacional	% C.V./Esp
2017	130.788,55	21.176,39	81.623,80	233.588,74	746.882,66	31,28
2018 *	118.786,33	18.458,83	86.422,02	223.667,17	704.785,74	31,74

Font: DATACOMEX (23/5/19)

Dades Provisionals

L'exportació valenciana de llimes ve a representar una mica més del 30% del total nacional, en concordança amb el seu potencial productiu. Però, en detallar la comercialització exterior per províncies, es pot observar com la província de València, que a penes produeix l'u per cent, no obstant això, comercialitza, tant en tonatge com en valor econòmic, més del 30% del que ha venut a l'exterior la Comunitat Valenciana, Castelló es queda amb un 10%, mentre que el fort de l'exportació, un 60% el comercialitzen els operadors d'Alacant.

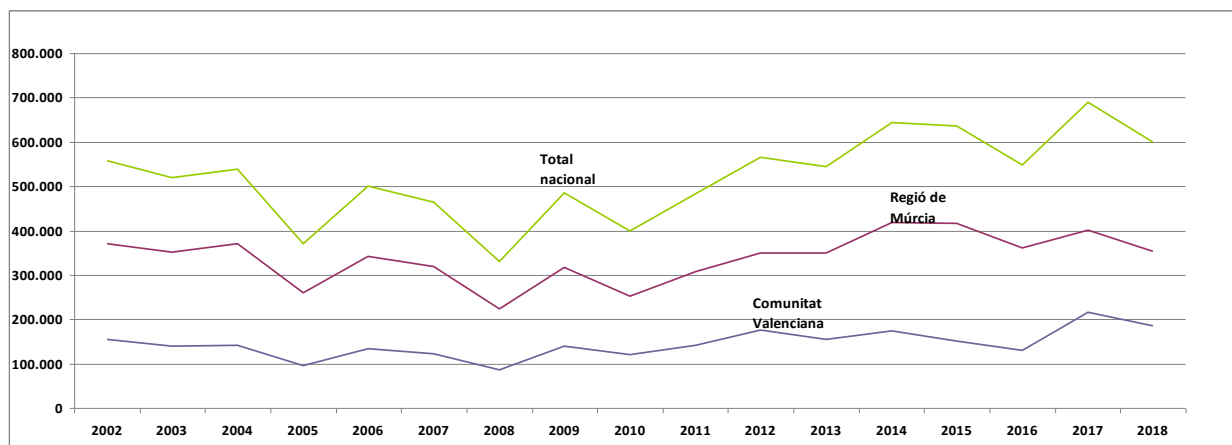
Gràfic 1. Exportació llima C. Valenciana i per províncies

Font: Datacomex

L'evolució de les exportacions, gràfic núm. 2, de llima en els últims anys segueix una tendència creixent, d'acord amb les dades de producció.

Gràfic 2. Exportacions de llima: C. Valenciana, Múrcia i Espanya

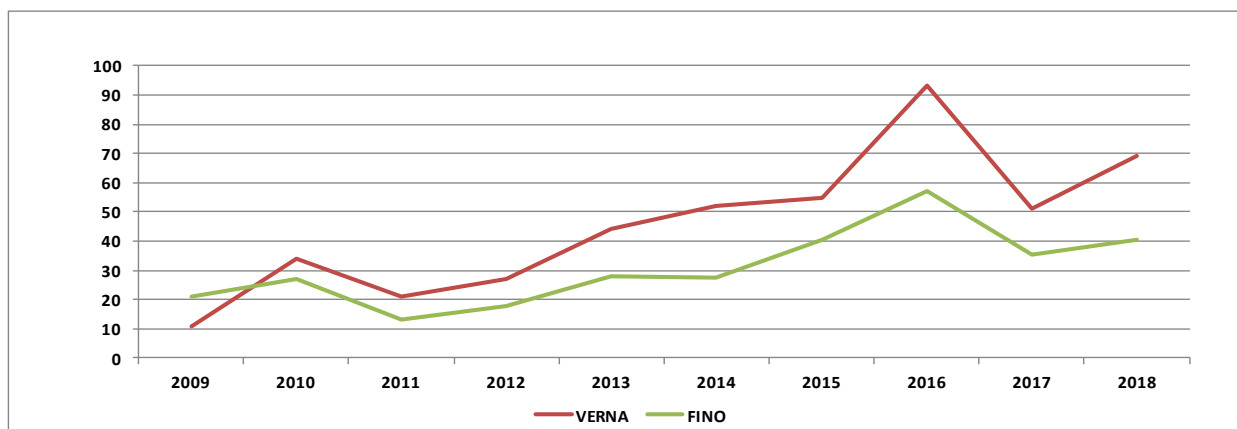

Font: Datacomex

4.- Preus al productor

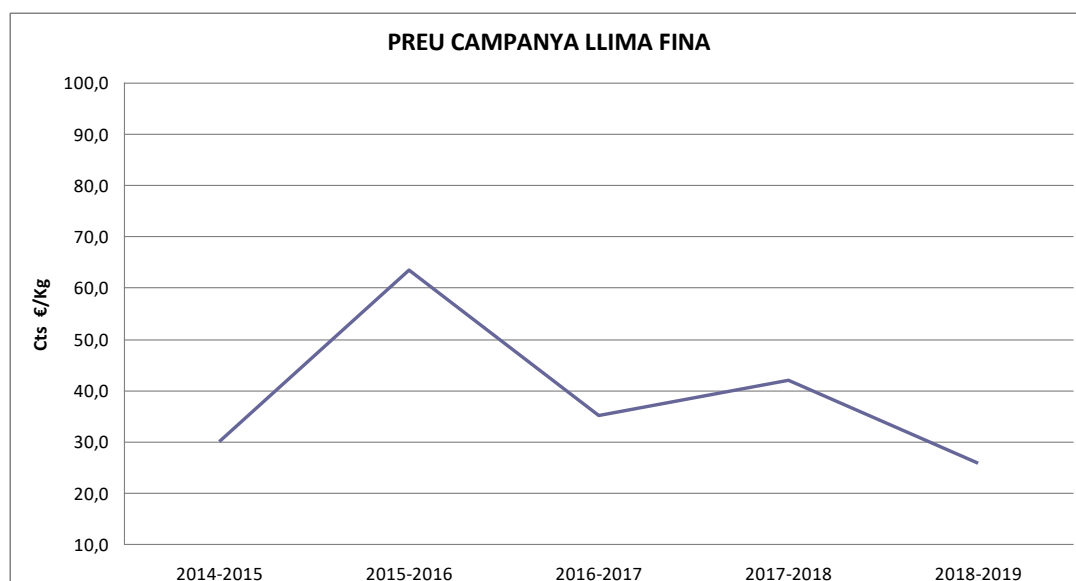
Si s'atén l'evolució dels últims deu anys, s'observa com la línia de tendència és ascendent, la qual cosa podria estar justificant el renovat interès per aquest cultiu que havia passat més de vint anys en recessió. El quadre 3 recull l'evolució dels preus percebuts pels agricultors en valors mitjans anuals. Cal tindre en compte que en oferir la dada del preu de la llima referida a l'any natural recull el preu de dues campanyes: el preu de la segona part de la campanya iniciada l'any n i el preu la primera part de la campanya següent, any n+1. En el cas de la llima Verna els preus anuals coincideixen amb els de campanya, mentre que en les varietats de Fina, el preu anual recull preus de dues campanyes.

Gràfic núm. 3. Preus mitjans percebuts pels agricultors a la C. Valenciana (€/kg) 2009-2018

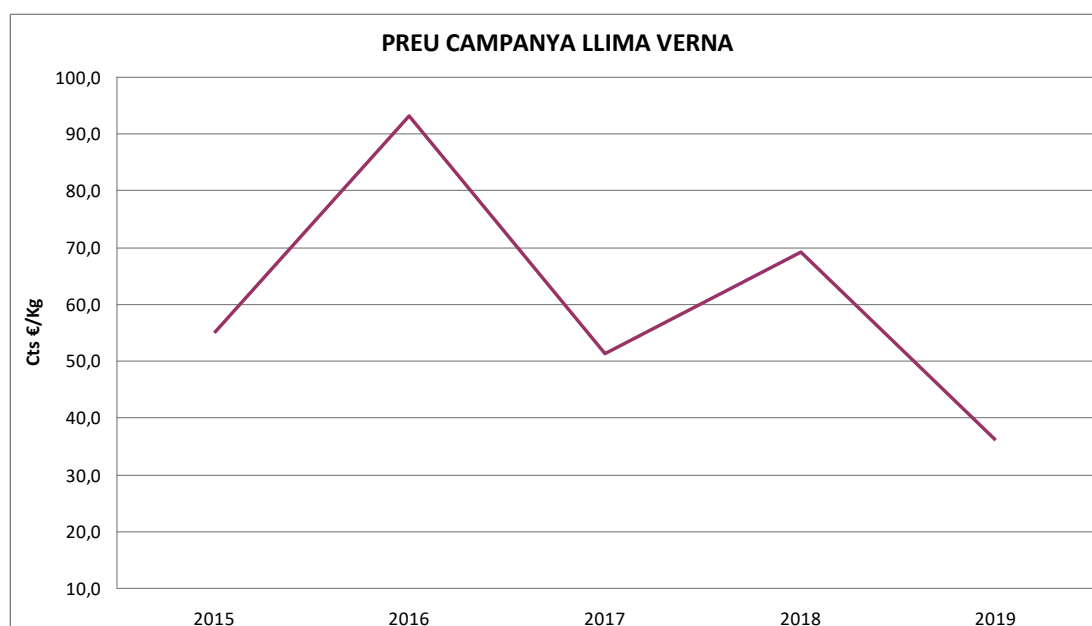

Per a obtindre una visió més actualitzada cal detindre's en el detall de l'evolució del preu en les últimes quatre campanyes, que, arrancant en la 2014/15, s'observa el salt que fa en la campanya 2015/16 i declina gradualment fins a finalitzar la campanya 2018/2019 amb preus més baixos fins i tot que en la campanya 2014/15:

Gràfic núm. 4. Evolució últimes quatre campanyes del preu de la llima Fina

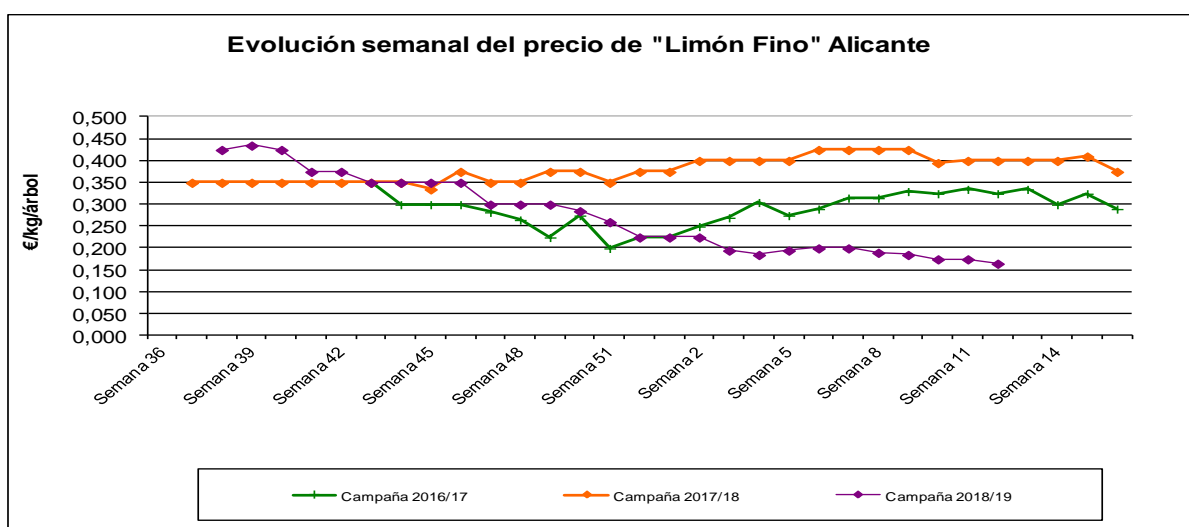
Gràfic núm. 5. Evolució últimes quatre campanyes del preu de la llima Verna

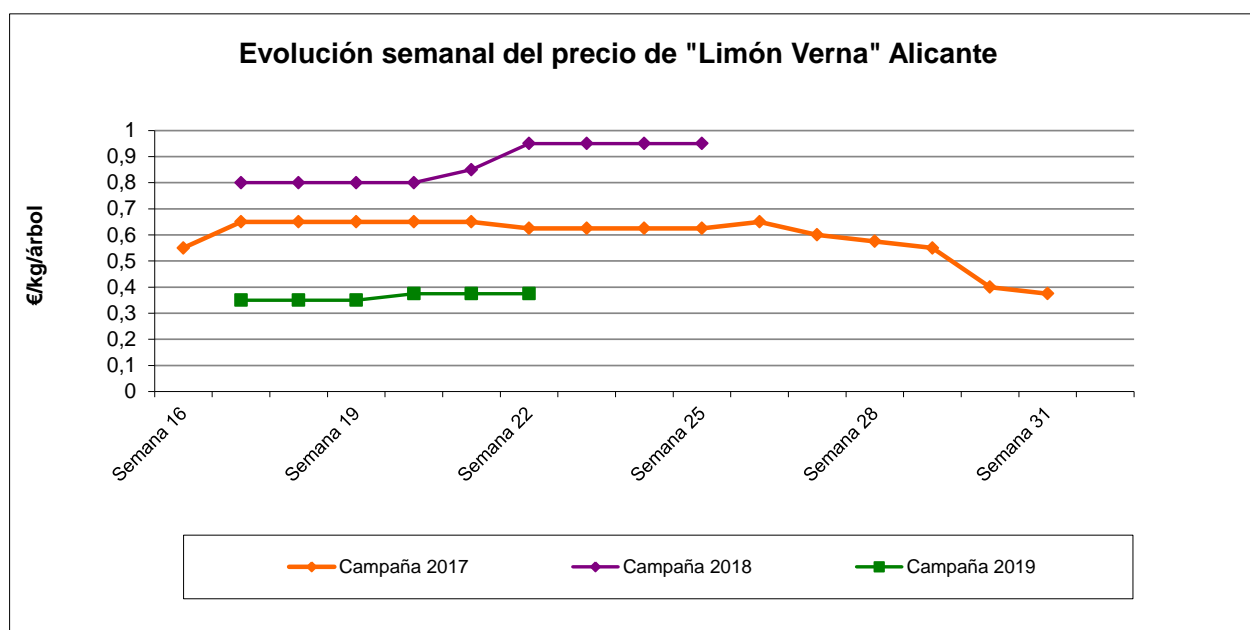
En totes dues varietats s'aprecia la reducció del preu en l'última campanya 2018/2019, als nivells més baixos de la sèrie.

Això mateix s'aprecia amb més detall en veure l'evolució setmanal del preu de la llima en aquesta última campanya (gràfics 6 i 7). En aquests moments (setmana 22), les cotitzacions de la Verna s'han situat entre 0,35-0,40 €/kg arbre a Alacant. Els preus es mantenen baixos en una campanya on ja s'ha venut el 40% de la fruita, la demanda és modesta pel que les transaccions són lentes.

Gràfic núm. 6. Evolució setmanal del preu de la llima Fina

Gràfic núm. 7. Evolució setmanal del preu la llima Verna

5.- Valor econòmic de la producció de llima

Per a situar el pes de la llima en el context del valor de la producció agrària cal basar-se en les dades publicades dels Comptes Econòmics de l'Agricultura, seguint la metodologia Eurostat, establida en el Reglament CE núm. 138/2004 del Parlament i del Consell Europeu de 5 de desembre de 2003.

Si ens acollim a les dades de 2016, últimes dades oficials publicades pel Ministeri d'Agricultura, el valor de la producció de llima a la Comunitat Valenciana aconsegueix els 180 milions d'euros, entenent tal valor com el que remunera al productor. Posteriorment, el producte entrarà en els magatzems, se seleccionarà i s'envasarà per a la posterior comercialització, que suposa un altre valor afegit més al producte.

Quadre núm. 4. Valor de la producció.

VALOR DE LA PRODUCCIÓ (milers €)			
Milions de € 2016	LLIMA	CÍTRICS	PRODUCCIÓ VEGETAL
Valor de la producció CV	180	1.287	2.622
Valor de la producció Alacant	179	323	795

Font: Dades de les CEA. Conselleria d'Agricultura.

Per la qual cosa, la producció de la llima suposa a la Comunitat Valenciana el 14% del valor dels cítrics i el 7% del valor de la producció agrària.

Si ens cenyim a la província d'Alacant, la producció de la llima suposa més del 55% del valor de la producció de cítrics i el 22,5% del valor de la producció total vegetal de la província.